

per persunas d'instrucziun, mainascoulas e cussagls da scoula

Nr. 3 2022/23

Part generala

Evaluaziun dal rom ERC

In favrer 2022 ha l'inspectorat da scoula cumanzà cul 5avel turnus d'evaluaziun (Valütaziun e promoziun da scoula, VPS 2021-2026). Cun VPS valütescha l'inspectorat tanter oter la realisaziun dal Plan d'instrucziun 21 GR e contribuischa uschè a la garanzia da la qualità ed al svilup da las scoulas popularas grischunas i'l sen da l'egualità da las schanzas. Parallel cullas evaluaziuns da scoula vain da prümavaira 2023 fatta ün'evaluaziun specifica dal rom ERC (etica, religiuns, cumünanza), e quai in l'inter chantun. Sper 1-2 visitas ill'instrucziun per lö da scoula vegnan fattas intervistas cullas persunas d'instrucziun visitadas ed üna consultaziun online cun tuot las persunas d'instrucziun chi instruischan ERC in scoula primara. Ün barat professional chi ha lö ils 7 gün 2023 cun rapreschantants da mincha team da scoula e cun las/ils mainascoulas conclüda l'evaluaziun dal rom ERC.

Promoziun da la sandà e prevenziun

L'Uffizi per la scoula populara ed il sport USS/AVS e l'Uffizi da sandà han decis da far part a la 'Rait da scoulas21 – rait svizra da scoulas persistentas chi promovan la sandà'. Il böt: La promoziun da sandà e la prevenziun stan a disposiziun a tuot ils uffants e giuvenils, a tuot las persunas d'instrucziun, a las/als mainascoulas ed a tuot las ulteriuras persunas involvadas in scoula.

[Ulteriuras infuormaziuns](#)

Cussagliaziun per genituors da lingua es- tra

La brochüra 'Discuorra cun mai e taidla a mai!' as drizza a genituors da lingua estra d'uffants suot tschinch ons, es però relevanta eir per genituors d'uffants ill'età da scoulina. Il cuntgnü da la brochüra spordscha tschegns ed infuormaziuns, co cha genituors pon sustgnair a lur uffants cun imprendier la prüma lingua. La brochüra renda attent süll'importanza d'imprendier la lingua locala, per exaimpel per chattar amis ed amias, per as sentir bain quia e per avoir üna buna partenza in scoulina ed in scoula. Illa part cullas adressas as chatta sportas da cussagliaziun e da sustegn per genituors. La brochüra sta a disposiziun in differentas linguas.

[Ulteriuras infuormaziuns per telechargiar](#)

Swiss Polar Class

Swiss Polar Class es ün program d'imprendier gratuit chi sta a disposiziun a persunas d'instrucziun, a scoulas ed a scolars, però eir a persunas interessadas chi vöglan scuvrir las regiuns polaras. El as drizza a scoulas e scolars ill'età dad ot fin dusesch ons. As basond süllas activitats scientificas dal Swiss Polar Institute sun gnüts s-chaffits cuntgnüts d'imprendier davart l'Arctica e l'Antarctica. Ils cuntgnüts as cunfan cul Plan d'instrucziun 21 e trattan il muond fascinant da las regiuns polaras.

[Pagina d'internet Swiss Polar Class](#)

Gö da politica

Pro'l proget 'Gö da politica' as tratta d'ün gö strategic per la 8 e 9avla classa. Il gö ha l'intenziun d'incleger meglder la fuormaziun politica e da promouwer l'incletta tanter las differentas regiuns linguisticas. In mincha runda dal gö piglian part quatter classas da differentas regiuns linguisticas insembel cun lur personas d'instrucziun. Quistas classas s'occupan ill'instrucziun cul sistem politic da la Svizra ed invaintan ün'iniziativa dal pövel fictiva. In ün seguond pass s'inscuntran las scolaras ed ils scolars a Berna d'ürant duos dis. D'ürant quists duos dis surpiglian ils giuvenils la rolla da parlamentar e parlamentarias e debatteschan davart lur iniciativas. Il seguond di piglian las scolaras ed ils scolars s'vess piazza süls sezs dal Cussagl naziunal. In occasiun da l'occorrenza dals 28 fin 29 november 2023 bivgnantarà il president dal Cussagl naziunal, Martin Candinas, persunalmaing als participants.

[Infuormaziuns davart 'Gö da politica'](#)

Free. Fair. Future

Il fond per la prevenziun dal tabac ha preschantà l'on passà a la publicità il nov program d'uffants e da giuvenils Free - Fair - Future. Il rom da quist program ha éducation21 sviluppà - insembel cun classas da scoula - üna nova sporta per l'instrucziun sül s-chalin secundar. Quist appellescha a la respunsabilità pel tema. La respunsabilità dals giuvenils s'vess, ma eir da la società sco unità. La scoula dess guidar als giuvenils sül tema tabac e consüm da tabac ed incuraschir ad els da's fatschendar culla tematica. Ils giuvenils pon scuwrir s'vess las varts sumbrivaintas dal tabac e trar conclusiuns per lur cumportamaint. Lapro tocca per exaimpel eir, chi nu vain be tematisà il consüm da tabac, ma eir la cultivaziun ed ils connexs globals, economics e giuridics dals umans chi sun intretschats in quista chosa.

[Sporta per l'instrucziun da Free. Fair. Future](#)

Augmented Reality illa scoula populara

Augmented Reality (AR) schlargia il muond real cun agüd da smartphones, tablets o UR-brils cun infuormaziuns, purtrets ed/o elemaints da 3D. Illa scoula populara e sül s-chalin secundar Il vegnan per exaimpel cumplettats ils models e las visualisaziuns da las ciencias natüralas cun Augmented Reality interactivs, ed eir ils experimaints as laschan cumpletar ill'instrucziun cun elemaints virtuals. In üna contribuziun da blog da Janine Küng (SAPLU) vegnan discutats il potenzial e las sfidas da quista nouva tecnologia sco eir il stadi actual da las scoulas.

[Blog davart Augmentend Reality](#)

Campus da stà swch 2023 a San Galla

Il 132avel Campus da stà interchantunal da 'Scoula e fuormaziun supplementara svizra' ha lö dals 10 fin ils 21 lügl 2023 a San Galla. Illa sporta figüran circa 200 cuors davart differents temas actuals da scoula. Ils cuors pon gnir reservats online.

[Infos dals cuors ed annunzcha](#)

Cordials salüds

Chantal Marti-Müller
Manadra USS

Andrea Caviezel
Manader inspectorat da scoula

Part regionala

Accent tematic 2022/23

Nos Accent da quist on da scoula es dedichà a la tematica 'Valütär'. In nos barat dals 29 marz 2023 approfondina la funcziun da las valütaziuns ill'instrucziun, la tenuta da basa, puncts da referenza per la valütaziun, agüds per valütär e fuormas da valütär. Quist barat ingio chi vegnan invidadas duos personas d'instrucziun da mincha lö da scoula dess pussibilitar ün imprendere ün da tschel. Las participantas / ils participants dal davomezdi rapportan las cugnuschentschas dal barat aint in lur teams. Cun ün ingaschamaint minimal laina ragiundscher ün profit maximal per mincha team da scoula.

Termins

Data	Occurrenza	Adressats
27-01-2023	Assegnaziun provisorica	6. cl./1 R
27-01-2023	Attestat da semester	Tuots
15-02-2023	Cussagliaziun INSULA	MS
22-02-2023	Cussagliaziun INSULA	MS
29-03-2023	Accent tematic 2022/23: Valütaziun ill'instrucziun	Tuots
12-04-2023	Assegnaziun definitiva	6. cl./1 R
30/31-05-2023	Examen da recuors	6. cl./1 R
07-06-2023	Barat regional a Zernez in connex cull'EVA dal rom ERC	PI primara Tuots MS
13-06-2023	Occurrenza d'infuormaziun a Zernez	Tuots CS/MS
15-06-2023	Occurrenza d'infuormaziun a Samedan	Tuots CS/MS

Cordials salüds

Inspectorat districtual Engiadina-Val Müstair-Samignun
Bettina Salutt, Urs Kühne, Curdin Lansel

